

TALKININKAI GRUMUOJA KETURIOMS VOKIEČIŲ BAZEMS

Vokiečiai negali atsilaikyti prieš Amerikonus

Bolševikai nužudė Anglijos ambasados palydovą Petrograde

CHAUNY, JUSSY, LA FERRE IR HAM SVYRUOJA.

Paryžius, rugs. 6.—Vokiečiai nustojo daug kareivių. Jie greitai naikina visą savo medžiagą. Tuomi parodo, kad greit žada apieiti, jeigu jau neapleido. Chauny, Jussy, La Ferre ir, gali but, Ham.

TALKININKAI PAĖMĖ AUGŠTUMĄ ARTI MESSINES.

Artinasi visu greitumu prie Cambrai.

Londonas, rugs. 6.—Pasak karės ofiso pranešimų, anglai padarė gerą progresą Flandrijos fronte. Paėmė miestelį Ploegsteert ir kalvą No. 63, pietvakariuose nuo Messines. Lys fronte angli linija tęsiasi per Voormezele, Wulverghem, Ploegsteert, Nieppe, Laventie ir Givenchy.

Haig arčiau Cambrai.

Pranešama pagerinimas angli pozicijų mušio linijoje priešais Cambrai, pietuose nuo Moerres. Taip pat pagerinta pozicija rytuose nuo Hermites, arti Canal du Nord. Į pietus nuo Canal du Nord anglai paėmė miestelį Neuville-Bourjoulval. Pastarose keturiose dienose anglai ėmė 16,000 vokiečių nelaisvių ir daugiau kaip 100 armotų.

AMERIKONAI SEKA PAS KUI VOKIEČIUS KAIP TIGRAI, RAŠO KORESPONDENTAS.

Paryžius, rugs. 6.—Iš fronto gauta žinių, kad prancūzų-amerikonų kareiviai vejasi vokiečius šiaurėje nuo Vesle. Jau pasiekė Aisne upės liniją. Laikraštis La Liberté rašo: „Amerikonai Terny-Sorny su didžiu narsumu užpuolė ir iš jo išvijo visus vokiečius. Ši dalis armijos dar pirmą kartą stojo mušin. Bet padarė knopniukiausių pasirodymą. Jie kaip kokie tigrai sekė pasakui vokiečius, juos daužydami. Užpuolė dideles vokiečių 105 centimetrų baterijas, visai nepaisydami smarkios ugnies, ir jas paėmė.

„Prancūzų generalio štabo oficerias turėjo juos sustabdyti, bijodamas, kad jie savo užsiedimų nepralošų. Net narsiausi mūsų kareiviai stebėjosi iš jų tokios didelės narsybės.“

VOKIEČIAI BĖGA RYTUOSNA.

Prancūzai paima miestą po miesto.

Paryžius, rugs. 6.—Karės ofisas praneša, kad vokiečiai dar negali nusilaikyti po prancūzų spaudimo. Jie bėga atgal. Gi prancūzai iš užpakalio vis juos pyškina.

Veikimas ant Vesle išplėstas rytuose. Prancūzai pasidarė vietą tarp Venteaux ir Jonchery, kurioje jie pustrėčios mylios ilgio frontu keliasi per upe.

Somme fronto Nesle apygardeje prancūzai persikėlė per Somme kanalą ties Voyennes ir Offoy.

Tarp Ailette ir Aisne paimta miestai Clameney, Braye ir Missy-sur-Aisne.

TALKININKŲ LAKUNAI NUMETĖ 40 TONŲ BOMBŲ.

Paryžius, rugs. 6.—Sykiu su gen. Mangin'o armijos pirmyn žengimu, 148 talkininkų lakunai numetė ant miestų Brancourt ir Anizy-Le-Chateau apie 40 tonų bombų. Su naikinta daugybė vokiečių karės medžiagos ir padaryta kintokių nuostolių.

Ivyko penkiolika mušių ore. Nušauta šeši vokiečių aeroplanai. Žuvo vienas talkininkų lakunas.

TURKIJA APSAUGOS AMERIKONUS.

Užginta turkams amerikonus varginti.

Washington, rugs. 6.—Turkija įsakė kariuomenės vadui Persijoje, kad jisai neleistų turkams užkabinėti amerikonus, pasak pranešimo svetimių reikalų ministerio Švedijos konsuliui Konstantinopolį.

Valstybės departamentas iš Stockholm'o apturėjo oficialią telegramą. Apart visų minėtų informacijos, telegrama dar praneša, kad negalėta gauti pilnų žinių apie Tabriz'o atsitikimą. Nes sustabdyta telegrafo komunikacija.

Užsienų ministeris, vienok, sako, kad kariuomenės vadui tikrai įsakytą, idant jisai prižiūrėtų, kad Amerikos konsuliatas Tabriz'e tuoju būtų apleistas.

NUŽUDYTA KAPITONAS CROMIE, ANGLIJOS PAILYDOVAS.

Bolševikai suareštavo visą Anglijos ambasadą Petrograde.

Washington, rugs. 6.—Suv. Valstijų konsulis Haynes iš Gelsingforso oficialiai praneša apie nužudymą kapitono Francis Cromie, Anglijos palydovo, kuomet bolševikai užpuolė Anglijos ambasadą Petrograde. Suareštuota visas ambasados štabas. Tuojpat praneštas pats įvykis ir Maskvoje.

Amerikos konsuliai, talkininkų misijų nariai ir civiliai pabėgėliai iš Rusijos, laimėję pasiekė Suomiją. Traukiniu važiuojo apie 150 žmonių. Tarp jų buvo apie 30 italų ir belgų.

UŽMUŠĖ TRIS UŽPUOLIKUS.

Londonas, rugs. 6.—Užpuolimas ant Anglijos ambasados Petrograde ir nužudymas kapitono Cromie čia padarė didelę apmaudą.

Pasak pranešimų, kapitonas Cromie pasipriešino bolševikų kareiviams ir pats savo ranka užmušė tris iš jų. Cromie'o lavonas baisiai supakotas. Ambasados dokumentai sunaikinti.

ŽUVO GENEROLAS KORNILOVAS.

Copenhagen, rugs. 6.—Pasak laikraščio Politiken, gen. Kornilovas, buvęs rusų kariuomenės viršiausias vadas, užmuštas bombos ties miestu Jekaterinodar.

ZENGIA PIRMYN USSURI KLONYJE.

Tokyo, rugs. 6.—Japonijos rugp. 29 d. suvėlintas pranešimas talkininkų veikimo Sibiroje skamba:

„Dešinysis sparnas mūsų kariuomenės, kuri vejasi bolševikus anapus Uyeraya upės, sustojo ties Medoujaja, dešimtis mylių šiaurėje nuo Simakovo.

„Mūsų raitarija ir dalis gen. Kalminovo kareivių žengia šiaurėn USSuri upės klonyje.“

NAUJAS LAIVYNAS VADAS VOKIETIJOJ.

Amsterdam, rugs. 6.—Colognės Volks Zeitung ir Rhenish Westphalian Gazette praneša, kad kapitonas Levettow pasiskirtas vadu lavyno štabo. Sakoma, padidinta jo galybės.

ZFMĖS SLINKIMAS UZVERTE 14 ŽMONIŲ.

Portsmouth, Va., rugs. 6.—Čia prie vieno laivų dirbtuvės goko įvyko žemės slinkimas. Užgriuvo ant daugiau kaip 12 žmonių. Neoficialiai pranešta, kad žuvo keturiolika žmonių.

Franklin Grove, Ill., rugs. 6.—Čia suorganizuota namų sargybos kompanija su 76 nariais.

SUV. VALSTIJŲ NUOSTOLIAI KARĖJE.

Washington, rugs. 6.—Karės ofisas vakar pranešė Suv. Valstijų kareivių nuostolių sąrašą su 183 pavardėmis. Iš to skaitliaus:

Žuvo mušiuose	45
Pražuvo	36
Pavojingai sužeista	75
Mirė nuo ligų	4
Sužeista, laipsnis nežinomas	12
Mirė nuo žaizdų	5
Mirė nelaimėse ir iš kitų priežasčių.	6

Washington, rugs. 6.—Vak. karės ofiso pranešta sekančios marinkų nuostolių karėje sąrašas:

Žuvo mušiuose	2
Mirė nuo žaizdų	1
Sužeista mušyje, pavojingai	1
Sužeista mušyje	1

ISKASIMĖ KIETUJŲ ANGLIŲ PADARYTA REKORDAS.

1,806,121 tonų rugp. 31 d. saugaitė.

Washington, rugs. 6.—Saugaitėje užsibaigus rugp. 31 d. iš angliakasyklų išimta 1,806,121 tonų anglis. Tai yra daugiau kaip bilė kokių kitų saugaitė žiūis metais.

2 UŽMUŠTA, 45 SUŽEISTA, KUOMET 3 VAGONAI NUSIRITO NUO BĖGIŲ.

Chickasha, Okla., rugs. 6.—Pranešta, kad du žmonės užmušta ir 45 sužeista, kuomet trys Rock Island traukinio vagonai nukrito ravan tarp Duncan ir Comanche, Okla., pietuose nuo šio miesto.

Užmuštieji ir sužeistieji gabenami šin miestan.

Traukinio vagonuose buvo draftuoti kareiviai iš Kansas ir šiaurinės Oklahoma valstijos. Paskutiniai trys vagonai buvo pilni medžių.

Washington, rugs. 6.—Švedijoj vietoj tikros korkos vartojama korka padaryta iš pušies. Tikroji korka labai brangi. Nes ją sunku gauti.

Gaminkitės prie Registracijos Rugsėjo 12 d.

Karės Departamentas ant savęs pasiėmė milžinišką darbą —vienoj dienoj užregistruoti 13,000,000 vyrų. Suplenavo su rašyti kiekvieną vaikną ir vyrą nuo 18 ligi 45 metų amžiumą tuos, kurie jau pirmiau užsiregistravo. Tai parys Selective Service Registration dienoj, rugsėjo 12, 1918.

Gali to darbo gerai užtekti visam rugsėjo mėnesiui. Bet karės departamentas sako, kad turi būti atliktas vienoj dienoj, ir gali but.

Gali but padarytas, jeigu kiekvienas vyras, moteris ir vaikas Registracijos dienoj

EXTRA!

VOKIEČIAI BĖGA, AMERIKONAI VEJASI.

Teutonai bėgdami degina amunicijos sandelius.

Su Amerikonų Armijomis Mušio Lauke, rugs. 6.—Prancūzų ir amerikonių kareiviai rytuose nuo Soissons nužygavo prie upės Aisne šiaurėje nuo Brenelle ir Chasseny. Toliau į rytus pasiekė Canal Lateral. Čia jie stovi prieš vokiečių pozicijas ant šiaurinio upės Aisne kranto. Vokiečiai prieš amerikonus vartoja kulkasvaizdžius.

Vokiečiai visu greitumu bėga.

Prancūzai su amerikonais smarkiai spaudžiasi ant Vaux haillon, Nanteuil-La-Fosse ir Vregny. Gen. von Eberhard'o armija neatlaiko. Visu greitumu dumia atgal. Gi amerikonių su prancūzais juos vydamiesi pliekia. Oro žvalgai praneša, kad viskas rodo, jog vokiečiai jau anapus upės Vesle.

VON HERTLING MATO KAIZERIO DINASTIJĄ BAIISIAME PAVOJŲ.

Amsterdam, rugs. 6.—Kancelieris von Hertling Prusijos angštajame bute apie rinkimų reformų klausimą sekančiai kalbėjo:

„Aš tinkamai branginu sąžiniškumą kaslinink generalio lygaus balso. Bet dabartiniam laikui tie sąžiniškumai turi duoti vietą didesniems darbams, pavyzdin, apsaugojimui brangiausio mūsų politikinio gyvenimo turto—dinastijos ir karalystės.

„Mano teisingas patyrimas yra, kad su šiuo svarbiu klausimu turi but surištas užlaikymas ir apsaugojimas karalystės ir dinastijos, kuri atsidurusi pavojun.

„Todel, stengkitės atrasti kelią prie susipratimo.

„Kadangi visi tėvynės suaugę dabar gina tėvynę, tad ateinančiais rinkimais negali but jokio klausimo apie socialines atmainas.“

arba pirmiaus stengsis darbą pagreitinti. Darbas gali but palengvintas, jeigu kiekvienas del tos dienos plenuos ir kiek tik galėdamas stengsis kuogeriausiai buti pasirengęs klausimams atsakyti.

Zinoma, didžiausias iš visų darbas yra pamokinti žmones registruotis be gaisavimo. Tai gi karės departamentas kviečia visus, kas tik gali, padėti darbą nuveikti.

„DRAUGE“ KASDIEN DAUG RASOMA APIE ATEINANČIĄ REGISTRACIJĄ. YRA DAUG PAMOKINIŲ IR NURODYMŲ. UŽSAKYKITE „DRAUGĄ“.

DR. BIELSKIS AIŠKINA APIE LIETUVIŲ LEGIJONĄ

Lietuviai stovi už savo šalies respubliką

Rochester, N. Y., rugs. 6.—Antradienio vakare čia Sv. Jurgio lietuvių svetainėj įvyko lietuvių susirinkimas. Dr. J. J. Bielskis paašškino, delko Suvienytų Valstijų lietuvių turi prisidėti kariauti prieš bolševikus ir vokiečius. Taip gi paašškino lietuvių legijono plenus. Dr. Bielskis yra narys Amerikos Lietuvių Tarybos, kuri turi savo stovyklą Washingtone. Jisai keliavo keliose valstijose, nešdamas tą pačią žinią.

Lietuvių legijono plenas yra: Sutverti kariaujantį legijoną iš vyrų, kurių Suv. Valstijų drafto teisės nepaliečia. Sakoma, kad apie 25,000 lietuvių tarnauja Suv. Valstijų armijoje. Jie yra Suv. Valstijų piliečiai. Bet yra daugybė lietuvių, kurie tinkami militarinei tarnybai, vienok nėra Suv. Valstijų piliečiai. Tarnybai karės lauke legijoną išlaivinti ir apginkluoti Suv. Valst. valdžia. Legijono kapitonas ir žemesni oficeriai but lietuviai. Gi angštesni oficeriai but Suv. Valstijų. Legijonas neštų Amerikos ir Lietuvos vėliavas išlavintas legijonas butų pasiūstas Rusijon, jeigu sutvėrėjų mintys išsivirš. Nes manoma, kad lietuvių kareiviai tenai gali gauti geresnes pasekmes, kaip kitur.

Lietuviai pleną patvirtina.

Lietuvių Tautinė Taryba ir Lietuvos Vyčiai sumanymą patvirtino Seime, kuris neseniai įvyko Clevelande. Plenas pasiūstas valdžiai Washington. Neuzilgo laukiama atsakymo. Dr. Bielskis mano, kad legijonas bus suorganizuotas su Suv. Valst. valdžios pagalba ir, kad jisai daug pagelbės.

Andai iš Londono gauta telegrama, kuri praneša, kad kunigaikštis William of Urach paskirtas Lietuvos karalium ir, kad Vokietijos oficialis valdžios laikraštis pasakęs, jog įsivokimas buvęs be Vokietijos leidimo. Kuomet Dr. Bielskis buvo apie tai paklaustas, jisai iš kišenius išsitraukė Amer. Lietuvių Tarybos pranešimą, kuris aiškiai parodo, kad William'o of Urach karaliavimas Lietuvoj kuogeriausiai patiktų kaizeriui ir jo partijai.

Priešinasi William'ui iš Urach.

Sekanti ištrauka yra iš pranešimo:

„Naujausia telegrama iš Vilniaus praneša, kad Lietuvos Taryba Vilniuje pasidavė vokiečių užsipyrimui po prievartą išrinkti Lietuvai karalių ir, kad Urach'o kunigaikštis nuolankiai tą garbę priėmė. Tvirtinama, kad Urach

esąs ainsy karaliaus Mindaugo. Todel jisai imsiąs vardą Mindaugis II, kad tą liniją tęsti.

„Kunig. William of Urach paeina iš Wuertemburg'o. Jisai yra galva Urach'o šeimos, kuri daugiaus Vokietijoje nebevaldo. Taip gi, jisai yra oficerias Wuertemburg'o armijoje. Jisai buvo vyras Bavarijos kunigaikštės Emilijos, kuri pasimirė 1912 m. Jis turi dvyliką vaikų. Todel, rodos, jo šeimyna yra gana didelė ir jo kunigaikštystė gana plati be jo apsiėmimo tolesnių priederysių valdyti šalių, kuri jo nenori ir, kuri, jeigu kaizeris ir instengtų pakelti jį ton tarnybon, jam jokiu budu nepasiduos. Kaslink jo gyrimosi, kad Mindaugio kraujas teka jo gislose, gerai suprantama, kad, ar jis įgytas teisingai ar neteisingai, septyni šimtmečiai maišymosi su teutonų budais panaikino maziąsį Mindaugio kraują lašelį ir padarė jį nevertu maišytis su lietuvių krauju.

Vilniaus Taryba suvaldyta.

„Gerai suprantama, kad Vokietija pastatė taip dideles spēkas prieš Vilniaus Tarybą, kad jinai buvo priversta pasiduoti monarchiškai valdžios formai del Lietuvos. Mažiansia keturi Tarybos nariai geriau atsisakė iš Tarybos, kaip sutikti su vokiečių norais. Taip Lietuva, neseniai pripažinta už neprigulmingą Vokietijai, dabar Vokietijos pasisavinta ir priversta šaukti: „Lai gyvuoja karaliaus!“ Zinoma, yra ir tokių lietuvių Vokietijoj, kurie nori monarchiškos valdžios. Bet dauguma jų yra respublikonai savo širdyse ir darbuojasi del populerės valdžios. Jie susiejo su amerikonių liberalizmu dirbdami Suv. Valstijų angliakasyklose ir dirbtuvėse. Todel jie turi žemą nuomonę monarchiškos valdžios ir griežtai priešinasi bile kokiai Vokietijos valdžiai.“

Dr. Bielskis 1916 metais išbuvo keletą mėnesių Europoje, pagelbėdamas sutverti Lietuvių Belbėjimo Komisijas Šveicarijoj, Danmarke ir Švedijoj. Jisai čia antradienį pasakė, kad tik savaitė atgal Am. Tautos Taryba Šveicarijon pasiuntė komisiją iš trijų žmonių padidinti Lietuvos atstovybės spēkas. Šios komisijos nariai yra: p. Mastauskas, advokatas iš Detroit'o; kun. Dobužis, iš Bostono ir K. Pakštas, iš Brooklyno. Visi jie geri respublikonai, sako Dr. Bielskis.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W. S. S.)

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

Einą kasdieną išleistas nedidelis, PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$5.00
Pusmeti \$3.00
Perkant atskirais numeriais po 2c

Prenumerata mokama išankstine. Laiką skaitosi nuo užsakymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint paimti adresą, visada reikia prisijungti ir senas adresas. Pinigai geriausiai siųsti užpildant krasoją ar ekspres "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily except Sundays by

DRAGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908.

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One year \$5.00
Six months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

At NEWS-STAND 2c A COPY
Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Co.

1800 W. 46th St., Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

Pentadienis, Rugs. 6 d. Šv. Zakarijaš,
šeštadienis, Rugs. 7 d. Šv. Regina,

SUBRUZDO "DRAUGO" SKAITYTOJAI.

Porą kartų "Draugo" Administracija pranešė per "Draugą", kad šandien ir laikraščio leidimas didžiai pasunkėjo. Šalies vyriausybė visiems laikraščiams pagaminimo taisyklės, kurių su ateinančio spalio 1 d. pildymas bus priverstinis. Svarbiausias tų taisyklių posmas tas, kad laikraščio žmonėms nesutvirtinti dovanai nei trumpiausiam laikui, kad kiekvienas skaitytojas prenumeratą už laikraštį užsimokėtų iškalno.

Tuo tikslu "Draugo" Administracija per "Draugą" išdalies laiškus kreipėsi į savo gerb. Skaitytojus, kurių prenumerata baigiasi ir kurių jau pasibaigusi, idant jie užsiskaitytų dienraštį ir toliau iškalno užsimokėdami.

Administracijos pranešimas ir atsiliepimai į gerb. Skaitytojų atsiliepimus sukuria visus. Prenumeratų atnaujinimas už dienraštį eina galvutrukčiai. Priešioje paimti extra darbininkus, kurie pagelbsti atsakinėti į laiškus, išsiuntinti pakviltavimus už atnaujinimą prenumeratą. Žmonės nenori palikti be gero, katalikiško dienraščio. Nenori, kad siuntinėjimas būtų pertrauktas. Su geru laikraščiu nenori skirties.

Toksai apsiereikimas džiugina ne vien "Draugo" Bendrovę ir Administraciją, bet ir pačią Redakciją. Jis pakeičia mūsų dvasią, sustiprina pasitikėjimą. Duoda daugiau energijos ir noro nenuilstamai dirbati, dirbati ir dirbati Bažnyčios ir Tautos naudai, Tėvynės Lietuvos nepriegulmybei.

Toksai apsiereikimas dar ir tuo svarbus, nes jis aiškiai pasako, kad lietuviai yra pamilyję apšvietą. Skaitydami gerus laikraščius jie eina didesniai susipratimui. Ima lengviau atskirti blogą nuo gero, pelus nuo grūdų. Prie skaitančio gėrą, katalikišką laikraštį lietuvių nepriešvikiškos nutautėliai, sukčiai, viso kio cikiškai su savo tauzėjimais ir melais.

Visi lietuviai, su maža išimtimi, yra geri žmonės. Yra geri katalikai, mylintieji Dievą ir Tėvynę. Tik kai kuriems iš jų yra reikalingas paraginimas; tikras, sveikas žodis, nuoširdus patarimas. Jie tiesingo žodžio paklauso ir, kaip bemačiai, imasi darbo. Geriems žmonėms gi nereikia ilgų pasakojimų.

Džiugina mus tas augantis tarp lietuvių susipratimas. Nes šandien, kuomet pasaulyje viskas verda kaip kokiam inkautusiam katile, kuomet žmogus kiekvienam žingsniui žinodamas su pagedusiu ir išgverusiu gaivalų pagundy-

mais ir papiktinimais, lietuviams ypač yra reikalingas stiprus tikėjimas ir tautiškas. Nes tik su stipriu tikėjimu ir su Dievo malone lietuviai išliks sveiki šitoje pasaulio vėsuloje.

Stiprų tikėjimą ir tautiškas lietuviuose palaiko ne kas kitas, kaip tik Bažnyčia ir geri mūsų katalikiški laikraščiai. Tarpe šitų svarbiausių rolę lošia "Draugas". Nes jis yra vienatinis lietuviškas katalikiškas dienraštis visam pasauliui.

Subruzdą "Draugo" skaitytojai. Duok Dieve, kad trumpoj ateityje be dienraščio "Draugo" neapsieitų nei vieni lietuviški namai, nei viena lietuviška šeima Amerikoje.

REIKIA ŽMONIŲ IR PINIGŲ.

Amerikos lenkai tomis dienomis Detroito, Mich., turėjo visuotinę politikinę suvažiavimą. Suvažiavime be kolonijų ir organizacijų su parapijomis atstovų dalyvavo jų žymiausi vyrai ir parinktiniausi vyrai. Buvo atskaitinti pakviltavimus už atnaujinimą prenumeratą. Žmonės nenori palikti be gero, katalikiško dienraščio. Nenori, kad siuntinėjimas būtų pertrauktas. Su geru laikraščiu nenori skirties.

Tasai jų komitetas turi laikiną buveinę Paryžiuje. Jis pripažintas teisėtu tautininku. Jis darbuojasi savo tautos reikalais. Po jo direktorė kaip Amerikoje, taip kitur, organizuojama lenkų armija. Tos armijos dalis jau kariauja prieš vokiečius bendrai su tautininkais. Lenkų pulkai turi savo oficerius, savo tautos vėliavas, skirtingą uniformą ir kitokius išrengimus. Tautininkai šandien į lenkus atsiunčia kaip į sau lygius. Nes kaip vieni, taip kiti kariauja vienodais tikslais, kad paluosuoti Europą nuo kaiserio militarizmo, gi pavertosioms tautos iškovoti laisvę.

Reikia, šandien lenkai jau pastatyti ant stiprių kojų. Duota jiems proga tolesniai ir patiems darbuotis Lenkijos laisvės reikalais. Duota progos patiems kovoti už savo tėvynės nepriegulmybę.

Visuotinam lenkų suvažiavime, žinoma, daug tartasi apie nepriegulmingąją Lenkiją. Suvažiavimas išreiškė troškimą, kad busimoji nepriegulminga didžiulė Lenkija turėtų priėjimą prie Baltijos jurių. Kaip jie supranta Lenkijos didumą ir priėjimą prie jurių, aiškiai nepasakė. Tačiau išreiškė užuojautą Lietuvai, kuri šandien vargsta po sunkioju vokiečių jungu ir kur gyvena daugelis lenkų.

Svarbiausias tarp svarbiausių lenkų suvažiavimo nutarimų — tai per mėnesį laiko surinkti dešimtis milijonų dolerių lenkų tautos reikalams. Tiesiogiai reikalingi jų armijos organizavimui ir kitokiams politikos tikslams. Suvažiavusieji atstovai iškilmingai, atsistojimu pasižadėjo, kad Amerikos lenkai sudės 10 milijonų trumpu laiku.

Tai svarbus nutarimas. Jei lenkai išpildys pasižadėjimą, reikš, kad jie yra pilnai suorientuoti ir jau gali patys viešai rūpintis savo tautos reikalais. Tai bus jų politikinės kvotimas. Matysime, kaip jie išlaikys tą kvotimą.

Kuponinius Bondsus Reikia Pamainyti Registruotais Bondsais.

Pinigyno departamentas Washingtono uoliai skatina Laisvės Bondsų su kuponais savininkus, kad jie tuos bondsus pamainytų registruotais bondsais. Visuomenė tečiau į tuos paskatinimus neperdaugiau atkreipia dėmesio, kad tuo tarpu su kiekviena nauja Laisvės Paskola tas reikalas darosi rimtesnis ir milijonams amerikonių turi didelę svarbą. Vyriausybės paskatinimų nepaklausymas ypač paeina iš to, jog milijonai žmonių dar nesupranta, kodėl reikia pamainyti bondsus. Kiti vėl mano, kad tasai bondsų pamainymas reikalingas daug darbo. Taigi verčiau tegu taip palieko, kaip yra.

Laisvės Bondsų su kuponais savininkus galima padalinti į dvi dali. Viena, neskaitytingoji dalis, žino, ką rizikuoja. Yra tai daugiausia biznierių, turintieji saugias vietas užlaikyti tuos bondsus, kaip užlaikomi vertingi raštai ir kitkas.

Antrąjį dalį priklauso žmonių didžiūma, kurie turi mažą supratimą arba jokio apie bondsų vertę ir kaip tai yra pavojinga tuos kuponinius bondsus laikyti namie. Daugelis šitų žmonių nekuomet neturėjo nieko bendra su jokia banka. Jiems patsai žodis "bondsas" reiškia kuogriaušią atsigumą. Gi kai kurie dar mano, jogei jie gana yra atsargūs, jie bondsu numerį pasirašys ant atskiro poperėlio ir šitą padės kitoje vietoje. Jie mano, kad kuomet bondsas pražus, tai užteks jiems žinoti jo numeris, kad šitą pasiųsti Washingtono ir vietoje pražuvusio gauti kitą bondsą.

Be to šitie žmonės žino, kad kuponinio bondsu užliktymas kokioj prieinamoj vietoj namie yra lygiai rizikinis, kaip kad užliktymas šimtdolierinio banknoto, tai jie vis tuojaus pareikalautų tuos bondsus pamainyti registruotais bondsais.

Laisvės Bondsai su kuponais mažai kuo skiriasi nuo pinigų. Negalima, kas tiesa, nieko priversti, kad juos priimtų kaip pinigų. Bet kas nori, gali juos priimti. Gi bondsu savininkas skaitosi tas, kieno rankose bondsas yra, kiba jie kas prirodytų, kad taip nėra. Jei kam nors kas paglemžtų šimtdolierinį banknotą, tai nukentėjusiam nei mintis neateitų galvon a-

lierių lenkų tautos reikalams. Tiesiogiai reikalingi jų armijos organizavimui ir kitokiams politikos tikslams. Suvažiavusieji atstovai iškilmingai, atsistojimu pasižadėjo, kad Amerikos lenkai sudės 10 milijonų trumpu laiku.

Tai svarbus nutarimas. Jei lenkai išpildys pasižadėjimą, reikš, kad jie yra pilnai suorientuoti ir jau gali patys viešai rūpintis savo tautos reikalais. Tai bus jų politikinės kvotimas. Matysime, kaip jie išlaikys tą kvotimą.

Tas svarbu ir mums, lietuviams. Nes ir mums prisiėmė atlikti tokį kvotimą. Nutarė organizuoti legijonas. Tam tikslui yra reikalingi pinigai. Lenkų, pasak jų pačių tvirtinimo, šioj šalij yra apie keturi milijonai. Jie nutarė per mėnesį sudėti 10 milijonų.

Lietuvių Amerikoje prisitaikoma bene 7 ar 8 šimtai tūkstančių. Tai kiek gi mes

pie tai pranešti Washingtono.

Su bondsų su kuponais pražuvimu yra tas pat, kaip ir su pinigais. Nes vyriausybės paskatinimuose tarp kitko yra pažymėta: "Šandien nėra įstatymo, kurs įgaliotų pinigyno departamentą išdavinti valdiškų kuponinių bondsų duplikatus, jei tie bondsai pamesti arba pavogti. Taippat nėra įstatymo tokių bondsų išpirkinėjimui."

Tiktai vienam atsitikime vyriausybė ima ant savęs atsakomybę už kuponinio bondsu praradimą. Butent, tuomet, kuomet bondsą sumaišins ugnis arba kuomet bondsas taip bus sugadintas, kad jis savininkui nustoja vertės. Tokiam atsitikime pristačius nuodugnus prirodymus vyriausybė išduotų naują bondsą.

Bonds numeris žinoti šitokiam atsitikime yra geras daiktas. Bet kiekvienam turi būti žinoma, kad numerio žinojimas nėra prirodymas, jogei esi to bondsu savininkas. Ir šitam reikalingi prirodymai. Pavogtą bondsą beveik negalima surasti sulig jo numerio. Nes bondsų yra milijonai.

Tuo tarpu visus registruotus bondsus vyriausybė laiko savo globoje, juos apsaugoja. Ant registruoto bondsu yra padėta savininko pavardė. Toji pavardė ir bondsu numeris yra pažymėta ir pinigyno departamento rekorduose. Kas registruotą bondsą kokienu nors būdu prarada, tasai an vietoje apturi kitą — naują. Tokį bondsą galima pamainyti pinigais tik tuomet, kuomet ta transakcija bus pažymėta pinigyno departamente knygoje. Registruoto bondsu niekas nepavogs, nes iš to neturės sau jokios naudos, negalės pakeisti pinigais.

Dabar bus aišku kiekvienam, ką reiškia kuponinis bondsas ir registruotas bondsas.

Kuponinių bondsų pamainymas registruotais yra lengvas ir visiems prieinamas. Tą atlikti galima dviem keliais: Pirmiausia nueiti bile bankon ir tenai gauti ne tik reikalingas informacijas, bet ir aplikaciją. Su išpildyta aplikacija bondsą reikia pasiųsti į artimiausią federalę atsargos banką. Toji banka bondsą pasiųs Washingtono.

Be šito galima pačiam pamainyti bondsus registruotais. Tiesiogiai reikalingi jų armijos organizavimui ir kitokiams politikos tikslams. Suvažiavusieji atstovai iškilmingai, atsistojimu pasižadėjo, kad Amerikos lenkai sudės 10 milijonų trumpu laiku.

Iš lenkų suvažiavimo sužinojome, kad tautininkai nei vienai tautai nepavydi laisvės ir nepriegulmybės. Bet reikalauja, kad kiekviena tauta savais reikalais tikrai ir rūpintusi, visokiomis prieinamomis priemonėmis, ypač kareiviais, prisidėtų prie kaiserio įveikimo ir sau laisvės iškovojimo. Kiekviena tauta tam tikslui privalo turėti žmonių ir pinigų. Gi pas mums kaip vieną, taip ir kitų trūksta.

Turime prasikrapstyti akis ir išsijudinti. Šandien yra geriausia proga. Nes jei šitos karės metu mes neiškovosime savo Tėvynės nepriegulmybės, nekuomet tad neturėsime laisvės.

PRANEŠIMAS A. L. R. K. MOTERIŲ SAJUNGOS KUOPOMS.

Gerbiamos sąjungietės! Kadangi į taip trumpą laiką nesėjom sutvarkyti 4-to seimo protokolo, gi neabejojau, kad visoms žingeidu žinoti, kaip sutvarkėme "Moterų Dirvą". Organas išleidinėtį pavesta Chicagoje, ir jau darbas pradėtas. Bet šį mėnesį gal nespės redakcijos komisija susitvarkyti, nes kol neprisiųs "Darbininkas" adresų ir kitų "M. D." liekanų, tai negalėsime pradėti išleidinėt. Taigi prašyčiau gerbiamų sąjungiečių dar biskį kantrybės, o šiu tikra, jog į trumpą laiką susitvarkysime.

Dar meldžiu kuopų raštininkų, kad patikrintų narių adresus, nes pastaraisiais laikais ne visos gaudavo organą. Kitos yra neužsimokėjusios, tai paraginkite arba pastebėkite, kad sulaukyt laikraštį. Ir tą padaryt prašau kuogriaušiai, nes mūsų noras yra kad kiekviena užsimokėjusi sąjungietė aplaiktų "Moterų Dirvą".

Laikraščio reikalais kol kas kreipkitės į mane žemiau paduotą adresą, o pinigais reikalais kreipkitės į rašt. p-lę Br. Skripkauskį, 5915 Dibble Ave., Cleveland, Ohio.

Kaslink Moterių Sąj. čarterio, jau kalbėjau su adv. ir tas pranešė, jog trumpu laiku bus išimtas.

Kitus dalykus pranešime per organą.

Pirm. Aug. Jakavičiūtė,

1343 — 49th Ave., Cicero, Ill.

rašyti pinigyno departamentan laišką ir paprašyti aplikacijos.

Aplikaciją išpildyti nėra sunku. Kuomet pinigyno departamentas apturi aplikaciją su kuponiniu bondsu, kuogriaušiai ji pamaino registruotu bondsu ir šitą pasiunčia jo savininkui. Pamainymas nieko nelėšuoja. Registruotą bondsą vyriausybė prisiunčia savomis lėšomis.

Bondsų registravime biuran Washingtono vyriausybė nusamdė 800 naujų klerkų, kad bondsų pamainymas be užtrukimo būtų atliekamas. Registruotą bondsą dar ir tuo geresni už kuponinius bondsus, kad vyriausybė už bondsus paskirtu laiku (dukart ir metus) jų savininkams tiesiog į namus prisiunčia nuošintį. Gi su kuponiniu bondsu taip nėra. Reikia nuo bondsu atkirpti kuoponą ir su šituo eiti bankon, jei norima gauti nuošintį. Arba atkirptą kuoponą reikia pasiųsti į Washingtoną.

Vyriausybės noras, kad visi kuponiniai bondsai būtų užregistruoti. Nes tuomet būtų sulaukytas tais bondsais pirklavimas ir suktys. Registruotus bondsus žmonės lengviau galėtų pakeisti pinigais ir turėtų laukti jų išmokėjimo rako. Tuomet patys žmonės daugiau pelnytų.

Omega.

Stocks in Bonds Program in Pardon...
dant veiklus darbas. Andrews & Co.
108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

Pirkite "Draugo" Šėrus DALYVAUKITE KONTESTE

"Draugo" Bendrovė platina biznį, užtat didina šėrų kapitalą.

Į keletą mėnesių turi būti parduota šėrų už \$25,000.00. Šėrai ne tik neprapuls, bet, greičiausiai neš gerą pelną. Vienas šėras \$10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vieną šėrą.

Gera proga indėti pinigą į praklinų ir pelningą biznį. Broliai katalikai ir sesers katalikės! Įminkite savo dienraštį į savo rankas; patapkite jį savininkais!

Dabar eina lenktynės — kontestas, kurs baigsis 31 d. spalio šių 1918 metų. Konteste gali dalyvauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai žmonės.

Visi dalyvavusieji konteste komitetai (arba pavieniai), kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuošintį nuo atsiųstų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams, ar paviniams), kurie tuo laiku prišius daugiausiai aplikacijų į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra dovanų.

1-moji DOVANA — knygynas už \$200.00 ir 3 kopijos "Draugo" už dyką — pagal nurodytą adresą patol, pakol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA — knygynas už \$100.00 ir 2 "Draugo" kopijos už dyką.

3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji dovanos — po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems asmenims.

ATSILIEPKITE!

Reikalaudami instrukcijų ir kvitancijų knygučių

Rašykite šiuo adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,

1800 West 46th Street, Chicago, Illinois.

REGISTRACIJOS REIKALAI.

(From the Committee on Public Information).

Karės departamentas autorizuoja skelbti sekamą pranešimą iš Provost Marshal General Ofiso:

Vietinės policijos viršininkai visose šalies dalyse sandarbininkaus valdžiai vykdyti tvarką registracijos dienų. Nurodymai, prezidento nustatyti, visiems drafto valdininkams po visas valstijas išsiuntinėti, talpina sekamus pareidymus:

"Dienoj, registracijai skirtoje, federaliai maršalkos, deleguotieji maršalkos ir tyrinėjimui agentai, visi policininkai — valstijos, apskričio, miesto — visokio laipsnio ir klasos, turi būti pasirėngę padėti, jei bus reikalingas, palaikyti tvarkos registracijos vietose ir žiurėti, kad registracija būtų visuotina.

"Visi maršalkos, deleguotieji maršalkos, tyrinėjimui agentai ir policininkai turi peržiūrėti registracijos surašus ir neatidėliojant raportuoti į "local board" vardus kiekvieno asmens, kurį jie žinotų ne užregistruotus, bet užregistruoti turėjusi. "Local Board" pareiga yra raportuoti tikram Savienytų Valstijų distrikto advokatui visus jų domai kreiptus atsitikimus su asmenimis, kurie neapsireiškė registracijai, kaip įstatymo reikalaujama.

"Policistai gali paprašyti kiekvieno asmens, registracijai deramo, jo registracijos kortos parodyti.

"Kiekviename atsitikime, kuriame teisėtai skirtas viršininkas ar agentas atsisako ar neįsipildo kas įsakytą — gubernatorių, "Adjutant General" ar "Local Board" narys ant syk skiria kitą viršininką ar agentą tai pareigai, ir į tokio atsisakymo ar nepildymo faktą, lygiai kaip su tuo surištas apyptovas, turi domos atkreipti teisėtą Savienytų Valstijų distrikto advokatą, tikslu tokį viršininką ar agentą nubausti, sulig akto, užgirtu gegužio 18 d., 1917 m., skyriaus 6."

MINTYK IR VEIK.

Kažkas žmonių padalino į du abelnuojų skyrius: žmonių mintinčių ir žmonių veikiančių. Tečiau yra žmonių dar ir trečias skyrius. Šitam skyriui priklauso visi tie, kurie ir mintija ir veikia. Šita žmonių rūšis yra geriausia.

Prie katro skyriaus priguli, skaitytojai? Jei prie pirmojo arba antrojo, tai stengkis prigulėti prie trečiojo. Tenai tavo vieta. Nes kaip išlaikinis veikimas atitraukia žmogų nuo mokslo ir neleidžia jam sukoncentruoti minčių, reikalingų tokiam darbui, taip iš kitos pusės ir perilgas mintijimas padaro jį daugiau arba mažiau netinkančiu trukšmingiems realio gyvenimo uždaviniams.

Lygsvariam gyvenimui yra reikalinga mintijimas ir veikimas. Veikėjas, kurs nemintija, paskui save palieka liudnų rekordą. Mintytojas, kurs neveikia, taippat susilaukia nenaudingos karjeros. Patyrimai gyvenime, tai turinys, gi mintijimas ir mokslas, tai prie to turinio paaiškinimai.

Kur yra per daug mintijimo ir mokslo, gi permaža veikimo arba patyrimų, tenai pasekmė bus panaši toms knygoms, kurios puslapiuose turinio yra tik po kelias eilutes, gi paaiškinimų visos galybės. Gi platus patyrimai ir mažas mintijimas arba mokslas bus panašūs knyga, kuri neturi paaiškinimų ir niekam nesuprantama.

A. B.

SVARBIAUSIOS KAREIVIO YDOS.

Kažkam šios karės metu atėjo galvon patirti kareivių ydas. Po ilgų tyrinėjimų su-sekta, kad kareivių kareivius smaigia ir persekioja šitos keturios svarbiausios ydos, kurių kareiviai neatleistinos: bailumas, savimeilė, gobšumas ir pasigirimas (melas).

Tokių kareivių, kurie pasi-

Lietuviai Amerikoje.

CLEVELAND, OHIO.

Šitas miestas stovi bemaž viduryje tarp dviejų lietuvių kolonijų centrų, butent: Chicago ir New York'o. Užtai jis yra patogioje vietoje. Jo vieną pusę dabina Erie ežeras. Tai neapsakomas clevelandiečių turtas: vandens apstume vasaros laike galima sveikai laiką praleisti — besimaudant.

Gyventojų šitame mieste yra apie 700,000. Kadangi jie nėra susikimę, tai yra progos visur medžiams augti, žolynams žaliuoti ir kur ne kur kvietkynai savo gražumą parodo. Ypatinai vis gražiau ir gražiau pasirodo važiuojant iš vidurinės miesto kraštus. Namai daugiausia ant dviejų gyvenimų, muriniai, gražaus stilio, taip, kad net akį veria. Priešais namus pavėsį daro medžiai, žolynai žaliuoja, gėlės gražiai žydi, dar kaip kur ir rutelės traukia prie savęs lietuvišką širdį.

Dirbtuvių yra nemažai. Daugiausia vis užėmė kriaučių šapas. Jos, vietoj gadinio miesto išvaizdą, tai dar net puošia. Kitos dirbtuvės, tai siuvami mašynų, automobilių. Girsė, kad dar turi ir liejyklų (foundry) ir kitokių geležinių dirbtuvių. Uždarbis, galima sakyti, vidutiniškas. Namų randos atrodo brangios; pragyvenimas pavieniams irgi nepavydėtinas.

Lietuvių tikrą skaitlių sunku sužinoti. Abelnai imant, yra sakoma, apie 10,000. Lietuviai gyvena labai išsisklaidę, po visas miesto dalis, o miestas labai ilgas, tęsiasi sakoma, iki septynių mylių. Užtai tautišku žvilgsniu, tai didis neparankumas lietuviams, ir tuo tauta labai nukentė, nes žymiai dalis greitai ištautėja.

Lietuviai gyvena gražiai. Daugelis šeimynų turi nuosavus namus. Visi, galima sakyti, sutikime gyvena. Turi savo Sv. Jurgio bažnyčią. Bažnyčia menkutė, sena, medinė. Sutalpinia savyje tiksliai mažą nuosimintą parapiją. Clevelandiečiams butinai reikia naujos, didelės, bažnyčios. Lotai naujai bažnyčiai yra nupirkti gražioje vietoje ir jau išmokėti. Ant jo prikrauta kruvos akmenų, jinkamų bažnyčios pamatui. Parapija ir kapitalo nemažai bankoje turi. Senoji bažnyčia ir prie jos priklausanči trys namai irgi išmokėti. Parapija nori statyti naują bažnyčią. Klebonas, kun. J. Halaburda, tiksliai tuomet sutinka statyti naują bažnyčią, kuomet parapija sutiktų su jo plenais. Su kitais, gal ir teisingesniais, parapijų reikalavimais klebonas nenori sutikti. Parapijoms skundžiasi vyskupui ir prašo iš jo teisybės. Ta kova tarp parapijos ir klebono vis aršėja. Kuoni užsibaigs, tai nežinia. O, tuo tarpu nekuri parapijos, ir tai nemaža dalis, prisirašo prie svetintautėjų parapijų. Gi lig ant nelaimės Strazdas ir kiti bambizai pradeda vesties, o kaip kas ir sulaisvamaneja.

Clevelandiečiai prisideda žymiai prie palaikymo tautystės šiam krašte. Jie davė mūsų tautai veikėjų. Jų vardai nei nereikia. Iš jų, kurie eina į svetintautiškas mokyklas, ar galima tikėtis veikėjų? Pasirodo, kad su išsiau-

tėjimu ir katalikystei pražūna. Tai paselkmės leidimo į svetintautiškas mokyklas.

Tie nesutikimai tarp parapijos ir klebono turi but greitai prašalinti. Tokį diskordą, delei Dievo ir Tėvynės meilės, negalima ilgiaus toleruoti. Buvo parapijos choras. Sakoma, dabar klebonas išvaikė. Dabar trys vyrai per visą sumą "Pulkim ant kelių" tiksliai ir gieda.

Iš visų draugijų, kiek teko patirti, tai L. Vyčių 25-ta kp., ir Liet. Darbininkų Sąjungos 51-ma kp. geriausiai gyvuoja. Vyčių kuopa turi virš 250 narių. Turi chorą, kurį veda p. V. Greičius. Choras susideda iš apie 100 narių. Per Vyčių VI-tąjį seimą ne vieną jis žavėjo. Prie choro nariai yra taip prisirišę, kad, man pasakojo, jog viena mergaitė važiuoja net pusantros valandos gatvekariumi į repeticijas. Didesnė dalis choristų turi gatvekarais važiuoti į repeticijas. Atvažiuoti ima pusvalandis arba daugiau.

L. D. S. 51-ma kuopa turi 52 pilnus narius. Ji irgi tokiose pat aplinkybėse kaip ir Vyčių kuopa. Veikėjų negali nei išskaitliuoti. Abelnai imant, Clevelando lietuviai yra tautiška susipratę; tautystę juos riša, vienija. Vienybės galybė jie pažįsta ir tvirtai jos laikosi. Žmonės inteligentiški, mandagus ir labai svetingi. Tai tikrai lietuviškas tipas. Ne gėda, bet garbė duoda mūsų tautai pasirodant su jais prieš svetintautčius. Daug ko turi kitos kolonijos pasimokinti nuo clevelandiečių.

Pr.

EXPORT. PA.

Rugsejo 1 dieną, per krikštynas pas Antaną Bartkų, susirinkę svečiai sumetė Lietuvos reikalams \$15.00. Aukos šie žmonės: Po 1 dol.: S. Šimkus, T. Šerbytis, A. Trakas, A. Klobas, J. Besulienė, A. Butėnas, S. Kondratas, K. Vendel, J. Butėnas, R. Ainašienė, A. Benkobėnas, A. Bartkus. Po 50c.: A. Šepšinskas, M. Grigalevičius, J. Čičkauskas, K. Stulginskas, J. Pukas. Po 25c.: S. Banys, M. Matušis.

Aukos tapo pasiūstos į Tautos Fondą.

Tarpe susirinkusiųjų buvo ir tokių, kurie netikėtai atsakė savo gimtinės šalelės pavargėliams šelpiti, bet dar purvino savo liežuveliais tuos, kurie duoda ir rupinasi sumazinti savo brolių ir sesučių vargą. Ką daryti, yra ant šio margo svieto ir tokių žmonių, kurie, vietoje smegenų, pakaušį tesla nešioja.

Exportuotas.

BINGHAMTON, N. Y.

"Naujienu" 193 num. patilpo korespondencija iš Binghamton, N. Y., kurią kasžkoks Koresp. rašydamas pažymi, kad buv. Povylas Vaireika yra buvęs katalikas parapijonas. Gal kuomet Vaireika ir buvo parapijonas, kuomet dar socialistų šlamštai nebuvo apskėję galvelę, bet pastaruoju laiku jis buvo uolus socialistų pasekėjas. Matote, kaip socialistai nemori prisipažinti, kad tai buvo jų draugas. Jeigu jis būtų buvęs katalikas - parapijonas, tai ir būtų buvęs palaikomas su bažnytinėmis apeig-

mis ir ant katalikiškų kapinių. Bet dabar Vaireika tapo palaidotas ten, kur visus cecilikus ir visus kitus nekatalikus laidoja.

Ir "Naujienu" neturi gėdos talpinti tokių melagysčių, kad cecilikas - girtuoklis buvo parapijonas.

Zvirblis.

MELROSE PARK, ILL.

Pas mus yra pritvėta visokių draugijų, kt.: tautiška, laisvamanų ir katalikiškų, bet finansiškai viena yra tvirtesnė, kita silpnė, o žmonės, kiti priguli net prie kokių trijų, bet kad nei viena finansiškai nėra tvirta, tai atsitikus kokiai nario nelaimėi, neturtingas išdės išsihaigia, ir jau ta draugija ima smukti, nariai atsiskaito ir tt. Arba vėl: draugijos rengia balius, piknikus, kad kiek uždirbtų, kitas narys neat-silanko, turi užmokėti bausmę; už neatlankymą ligonių — bausmė, už neatlankymą — bausmė ir taip toliau. Numirė narys, turi mokėti 1 dol., o katras priguli prie trijų draugijų, tai jau 3 dol. O kiek miršta per metus? Surokuok dabar kiek narys išmokėjo prigulėdamas prie trijų draugijų visokių bausmių ir mokesčių. Didelė suma pasidaro. Na, o, susirgęs kiek jis gauna? 15 dol. savaitėje. Tai sulig mūsų nuomonės, geriau prigulėti prie vienos tvirtos organizacijos kuri nariui ligoje pašelpos moka beveik tiek, ty. 14 dol. savaitėje, gi nuo visokių bausmių, kaip: už nesilankymą, nedalyvavimą, pikniko narys yra paliuosutas. Nėra tiek ir klapato, o apokavus, tai daug mažiau išeina ir su mokesčiais. Ta draugija vadinas: S. L. R. K. A. 214 kuopa, kuri nesenai Melrose Parke, Ill. susitvėrė iš neskaitlingo narių skaitliaus. Tos organizacijos kuopa nežiuri kiek narių turės: daug ar mažai, vis vien kiekvieną narių ligoje bei nelaimėje sušelpia. Prie S. L. R. K. A. 214 kuopos gali prigulėti sykiu vyrai ir moterys. Organizacija nekados negali subankrutyti, nes yra išsiskakojus po visą plačią Ameriką ir gyvuoja virš trisdešimt metų. Narių turi suvirš 13 tukstančių, gi kapitalas siekia virš 125 tukstančių dolerių.

Tad-gi šiūomi ir kviečiame Melrose Park'o lietuvius prisirašyti prie S. L. R. K. A. 214 kp. Kas nori prisirašyti prie tos kuopos, kviečiame atsilankyti į Ignaco Vaičiūlio svetainę nedėlio, 8 d. rugsejo, 2 val. po pietų.

Norintieji tenai galės gauti ir informaciją.

Pirmininkas J. Zvirblis, Raštininkas M. Valuckas.

NEWARK, N. J.

Pranešimas.

L. R. K. draugijų ir kuopų Centro mėnesinis susirinkimas įvyks utarninke, rugsejo 19 d., 8-tą val. vak. Lietuvių svetainėje, 180-2 New York Av. Gerbiamieji atstovai, kurie esatę įgalioti nuo draugijų bei kuopų atstovauti L. R. K. C. malonėkite atsilankyti. Taipgi kviečiame tų draugijų ir kuopų, kurios priklauso prie L. R. K. C. valdybas. Kviečia visus atsilankyti į šį susirinkimą, tiksliai ne vėliau, kaip 8-tą val. vakare, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

J. Pelutis, L. K. C. pirm.

PIRKITE KARES TAUPYMO ŽENKLELIUS (W. S. S.)

DENNIS J. EGAN

REGULERIS DEMOKRATISKAS KANDIDATAS Į MUNICIPIO TEISMO BAILIFFUS

Dennis J. Egan, demokratiškas kandidatas į Municipio Teismo bailiffus, pasidarė sau gerą vardą visoje tautoje kaip organizatoriaus ir administratoriaus.

Jisai įgijo garbę būdu, kuriuoi suorganizavo darbininkų armiją, kuri įvykdino registraciją be vieno cento išlaidos valdžiai. Štai ką majoras B. M. Chipfield, apie tą darbą sakė: "Chicago nuveikimas dideliame armijos drafte buvo iš pat pradžių augščiaušios klesos nei vienas miestas su jame tame dalyke dar negalėjo susilyginti. Ir visa garbė to nuveikimo priguli Dennis J. Egan'ui."

Reikia nepamiršti, kad Mr. Egan'o tame reikale tautai patarnavimas buvo visai išlitosos valios. Jisai tuomet apsiėmė darbą, kurį turėjo nuveikti kiti miesto oficerai.

Valdyne išrinkimo mašineries Mr. Egan parodė tokias pat augštas kvalifikacijas, kaip ir vedinė registracijos. Kuomet jisai buvo išrinkimo komisijos viršausias raštininkas, nei vieną kartą nebuvo kaltinamas už neteisengumą išrinkimo vedimų. Niekuomet jam nebuvo priversta bile koks mažjausias neteisengas nusidėjimas. Jo yra rekordas, kokio neivienas žmogus, kuris tą ofisą pirm jo valdė, neturi.

Mr. Egan'o išrinkimas į bailiffus pastatys jo didžiūn talentus municipalio teismo tarnybon.

Tai-gi, ir mes, lietuviai, pasistengkime jį paremti. Nepamirškime, kad jisai kiek galėdamas visus gelbsti ir, kad jisai yra teisingas žmogus.

BALSUOKITE UŽ TEISĖJĄ THOMAS F. SCULLY

kandidatą vėl į pavieto teisėją, ant demokratiško tikieto. Primary balsavimas Sere-doy, Rugs.-Sept. 11, 1918.

Teisėjas Thomas F. Scully yra padaręs daug gero. Kuomet valdžia įsakė pirmą drafto registraciją, Chicago miesto valdyba visiškai negalėjo darbo atlikti. Bet ne taip su juomi ir Dennis J. Egan'u. Jėdu pasiėmė visą darbą ant savęs. Teisėjas Scully ypatingai kreipėsi į kitus teisėjus ir kitus žmones, kad jie būtų registruotojai.

Kaip jo darbas pašiekė parodo faktas, kad Chicago visupirmausia, iš visų didelių miestų, tą pačią naktį Washington pasiumė tikras ir pilnas informacijas apie draftą. Teisėjas Scully lygiai daug pagalbę ir kituose patirijotiskuose darbuose. Laisvės Paskolos ir kiti reikalai vistomet jį rado pašventusi kuone visą savo laiką įjems. Daugiausia per jo pagalbą, Raudonasis Kryžius gavo patarnavimų nuo visos Demokratiškos organizacijos.

PRAPUOLĖ
PAULINA BOGUSH,
amžiaus 12 metų, 6 mėnesių, turi tamais rudus plaukus, pilkas akis. Ja išsivedė iš namų rugpj. 22, Stella Babilionis, gyvenanti 4584 Marshall Ave., prašydama, kad ją palydėtų ant depo. Gal kas ją matė, ar gal kas žinote, ar ji pati tegul atsišaukia, nes jos motina labai serga.
Ann Bogush,
4634 Fairfield Ave.

REIKALAVIMAI.

Tuojaus reikalingas yra janitorius, kuris turi kartu ir zakristijonauvi. Visų šventų parap. Bažnyčioje ir mokykloje. Algos \$75 į mėnesį, kambarys extra ir kitos extra įeigos už zakristijonavimą. Atsišaukite pas Kun. P. Lapell.
10806 Wabash Ave.

Reikalingas yra vargonininkas, kuris taipogi atliktų zakristijono darbą. Alga bus suteikiama sulig muzikalių vargoninko padėjėju. Atsišaukite pažymėkite kur ir kaip ilgai vargonininkavimą mokėjęs.
Rev. C. Vasilauskas,
P. O. Box 82, Westfield, Mass.

REIKALINGOS

Mergaitės 15 metų ir daugiau del generalio darbo mūsų išsiuntinėjimo (shipping) skyrių. Gera užmokestis. Atsišaukite prisengusios dirbti. Employment Office

Continental Can Co. Inc.,
5401 W. 55th St.

Reikalingi vyrai "leberiai" ir pagelbininkai prie "foundres". Gera užmokestis, darbas pastovus. Atsišaukite:
American Building
Foundry Co.,
2300 So. Springfield Ave.

Reikalingi mainieriai del Kentuckys anglų mašinos. Vėdė ir sušėmynomis. Geras uždarbis, mes užmokame visus iškaščius. Atsišaukite:
30 So. Canal St., 2ros lubos.

Reikalingas bucheris, kuris mokėtų kalbėti lietuviškai, lenkiškai ir angliskai. Atsišaukite sekantiu adresu:
1645 Wabasha Ave.
Telefonas Monroe 2345.

ANT PARDAVIMO.

Paaukavimo išpardavimas 4—5 ir 6 kambarių, plytinių ir medinių namų, galima mokėti kas mėnuo kad nori. Turi būti parduoti tuojaus. Artl Crane kompanijos. Imkite Archer Cicero karus iki Tripp Ave.

Bauchwitz,
5107 Archer Ave.

Ant paravimo bučernė labai gerojo lietuvių apgyventojų vietoj. Meldžiame tuojaus atsišaukti, pasiduos už pigią kainą.
Justinas Vaitkevičius,
4624 Wood St.

NUSIPIRK MŪSTIES

Tai BUSI GRAŽUSI Ją išdirba Menththolstam Co. Prieš cianiant gult ištepė vėdą močia per keletą vakarų, o padarys vėdą tyru ir skaisčių baltą. Toji mūstis kims plėmus randonus, juodus ar baltus ir prašalina visokių spugus nuo vėdos. Kaina dėkėtės 50c. ir \$1.00. Pinigus gali atsiųsti ir išpaštomis.

J. RINKUS,
P. O. Box 36, Holfbrook, Mass

ŠV. ANTANO DRAUGIJOS MINISTRACIJA, Wankegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm. 919 — 8th St.,
Antanas Tančas, Vieč-pirm. 1125 So. Lincoln St.
Ant. Semaška — raštin. 1408 Lincoln St.,
Ant. Bakšis — išdininkas, 1327 So. Victoria St.,
L. Bakšis, Fin. rašt., 1331 So. Park Ave.,
Išdo globėjai:
1. Makuševičė,
2. P. Kazdelevičė,
Maršalkos:
Pranas Bujanaukas, — or-gano priž., 1112 — 10 St.
Pr. Dapkus,
M. Galinis.
Pr. Kapturaukas, Knygius.

Grant Parke Vidurmiestij dabar MILŽINIŠKA VALDŽIOS KARIŠKA PARODA

Kuri prasidėjo
Rugsejo-Sept. 2 ir tęsis iki Rugsejo 15, 1918
Nepraleiskite Šios Progros Nes Gallesites

Atyda Šiaučiams!

Vienas mažas "finisher" su motoru geriausiai stovį, antras rankinis Jack skura ir kiti šiaučiams reikalingi dalykai, gaunami pigiai pas
K. KAPLAN & SONS
4603 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Telefonas Yards 2464.

FARMOS

Dar dvi subatas busiu "Draugo" ofise, 1800 W. 46th St., nuo 2 iki 4, o ant 6 išvažiūsim į Michigan. Lietuviai, manidami pirkt sau gerą Farmą, pirkt per gerus žmones, geroj aplinkei, tarp Lietuvių Ukininkų, kur ramu ir linksma gyvent. Yra visokių didumo ir brangumo ir su viskuom, kaip nori. Pas mus tik nuo Cicero šimet trys pirkto, vienas mainė.

M. Walencius Box 96, Hart, Mich.

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS
Lietuvis graborius, atlieka visokias laidojimo kopiglausias. Turis savo karabonus ir automobilius.
Taisyt didesnę dalį grabuoties dirbame.
3307 Auburn Ave.
Telephone Drove 4129

Dr. G. M. GLASER

FRANKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas 3149 N. Morgan St., kerte 43 ir 44, CHICAGO, ILL.
Specializacija: Moterikių Vyriski ir Vaikių Taisp Chronikišką Ligą.
OFISO VALANDOS: Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 5 iki 8:30 vak. Nedėlios vakarais ofiso uždarytas.
Telephone Yards 667.

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos: — 9 iki 11 ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėlios vakarais ofiso uždarytas.
Telefonas Yards 5995

Telefonas: McKinley 5764

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

GYDO VISOKIAS LIGAS
5257 South Western Boulevard
Kampas W. 25-tos gatvės

JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas
39 So. LaSalle St.
Vakaras 1911 W. 22nd Street
Rockwell 6999
Residence Humboldt 97
CHICAGO, ILLINOIS

Dr. A. R. Blumenthal D. O.

AKIU SPECIALISTAS
Patarimas Dykt.
Ofiso valandos: nuo 9 iki 12 val. vakare. Nedėlios 9 iki 12. 4649 S. Ashland Ave. Kamp. 47 86.
Telefonas Yards 4247
Telefonas Boulevard 6487

A. A. SLAKIS, Lietuvis Advokatas

LAWYER
Ofisas mieste: 13-ty lubų — Kambaris 1303 Association Bldg. 19 So. LaSalle St. Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2898
Utarninko ir Pėnyčios vakarais nuo 7 iki 9 val. 3255 So. Halsted Street, Tel. Yards 6492

DR. A. A. ROTH

Rusas gydytojas ir chirurgas. Specialistas Moterikių, Vyriski, Vaikių ir visų chronikiškų ligų. Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago. Telefonas Drove 9693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų: 7—8 vak. Nedėlios 10—12.

V. W. RUTKAUSKAS ADVOKATAS

Veda Bilas Vismose Teismuose
Ofisas Didmiesty: 69 W. WASHINGTON STREET Kambaris 609
Tel. Central 5478
Ofisas ant Bridgeport: 3205 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Tel. Yards 4681
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.

Telefonas Boulevard 7179

DR. P. ŽILVITIS

DARTARAS IR CHIRURGAS
3315 South Halsted Gateve
CHICAGO, ILL.

Tel. Drove 7645.

Dr. S. NAIKELIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
4712 So. Ashland Ave.
Valandos nuo 7 išryto iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Nedėlios nuo 10 iki 12 išryto
Cicero Ofisas: 49th Ave. ir 14th St.
Tel. Cicero 39 arba Cicero 253
Valandos nuo 9 iki 10 išryto ir nuo 4:30 iki 6:30 vakare. Nedėlios pagal sutarimą.

Tel. Drove 7645

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlios pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
ant 47-tos Gatvės.

Telefonas: FULLMAN 548

Dr. D. J. BAGOCHUS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
16751 NO. MICHIGAN AVE., ROSELAND, ILLINOIS

NORINTIEJI PAGERINT SAVO PUGI

ISEINANT IŠ SUNKIAI DIRBANČIOS KLEŠOS. Savo liuosose valandose galite išmokti: Kirpti, siuti ir prosyti ant gėrų mašinų.

KURSAS \$15, \$25, \$35 ir \$50, ant lengvų išmokėčių. Atsilieka liandini ir mūsų mokyklą ir persitrenkita.
Kambaris 416-417 Fries City Hall

MASTER TRADES SCHOOLS
118 N. La Salle St.

CHICAGOJE.

ATMINKITE, KAD RUGSĖJO 12 D. BUS DRAFTO REGISTRACIJA.

Gen. Crowder paskelbė prėdymą, kad visi vyrai nuo 18 ligi 45 metų amžiaus įimtini, išėjus jau užsiregistravusius, privalo registruotis savo distrikto šio rugsėjo 12 d., ty. ateinantį ketvirtadienį nuo 6:00 ryto ligi 9:00 vakaro.

Kiekvieną, kuris nepaklausytų to įsakymo, vyriausybė lieps suimti ir bus aštriai nubaustas.

Turi registruotis be jokio skirtumo kaip piliečiai, taip nepiliečiai.

SUIMTA DAUGELIS INTARIAMŲ ŽMONIŲ.

Policija ir detektyvai iškrevia visą miestą.

Policija ir agentai Chicagoje nukaitę darbuojasi, kad susektų piktadarius, daugelį jų ar kelis, katrie užvakar pačios busto vieną priešakį suplaišino su pamesta bomba ir keturis žmones nužudė.

Daugelis intariamųjų gaivalų suimta. Nieko tikra negalima pasakyti, tik spėjama, kad tarpe suimtyjų randasi ir piktadariai. Policija ir federaliniai agentai tuo žvilgniu užlaiko tyklumą. Su tyklumu galima visuomet geriausiai nuveikti, ne kaip su trukšmu.

Intariamųjų piktadary suimta ačių kai kurių liudininkų nurodymui. Policija turi vieną moterį liudininkę, kuri matė visą atsitikimą, bet nesuprato, kame reikalas.

Toji moteris policijai ir agentams nupasakojo piktadario išvaizdą, ngi ir visą jo pasielgimą. Tai turėjo but vyras apie 40 metų amžiaus, su ruda usais, tamsokais plaukais, 5 pėdų ir 9 colių ūgštats, sverias apie 180 svarų.

Toji moteris pačioje nusipirkusi kelis karės ženklelius ir ėjusi iš pačios busto laukan prieangiu nuo Adams gatvės šono. Eidama prieangiu pamatėsi tą vyrą su sena panamos skrybėle ir juosvą siutu.

Po pažastę vyras laikė cigarus dėžę. Iš dėžės kabojo neilgas raistis. Tasai vyras užsirukė cigarą, gi paskui cigaro ugnį priglaidė prie rankos. Moteris neturėjo reikalo tokiuo pasielgimu stebėties. Nes daugelis vyrų tokiuo būdu sutrumpina perilgus prie našu lėlių raščius.

Tasai vyras paskui priejo prie radiatoriaus (šildomojo pečiaus) šale sienos, padėjo dėžę ant aslos ir su koja pastumė po radiatorium.

Toji moteris po šito tuojaus išėjusi į Adams gatvę. Kadangi lijo, tai jinai veikiai iš Adams gat. pasukusi į Dearborn gatvę. Ir vos tik buvo atsitolinusi nuo minėto pačios prieangio už kokių 120 žingsnių, kad staiga pasigirdo baisi eksplozija. Tai įvyko 3:09 po pietų.

Eksplozija išvertė prieangio dalį ir visą bustą baisiai

supurtė. Visam buste užgeso žiburiai. Ties Adams gatvė didžiulių krautuvų ir bustų langų stiklai ištrūpėjo ir išlaskė ant praeivių.

Tuojaus po įvykusios eksplozijos didvyrių pasirodė katalikiškas kun. Joseph E. Phelan. Dar nepasibaigus eksplozijos atgarsiai gatvėje ties apgriautu prieangiu grūvėsiuose gulėjo primuštu: jurininkas Ladda ir laiškę išnešiotą Wheeler. Ties abiem klupojo kun. Phelan ir davė paskutinį religijinių suraminimą, nepaisant to, kokio nelaimingieji yra tikėjimo. Abudu neatgavo tečiau žado ir padėti j ambulančius mirė.

Sulig tos moteris nurodymų ir kitų liudininkų pasakojimų, policija ir agentai pasi-leido darban ir kelioliką intariamųjų areštavo. Daugiausia suimta industrialistų ir tokių, pas kuriuos atrasta abejotinos literatūros.

Daug domos atkreipama į suareštavimą brolių Kent, kurių vienas tuojaus pirm eksplozijos bėgo nuo pačios busto. Rudin namuose atrasta daug industrialistų literatūros.

Žinovai tvirtina, kad tai bus darbas industrialistų. Sakomā, kad toji baisi bomba buvo pagaminta parodavimui Darbo Dienoje. Bet, matyt, piktadariams nebuvo progos panaudoti.

Dabar Chicagoje nebus vietos provokacijoms, industrialistams ir su anarhistėjusiems gaivalams. Peršvelniai visuomet atsinešta į tuos gaivalus.

CHICAGOS AUKOS KARĖJE.

Vakar pranešta Sv. Valst. nuostolių sąrašas su 188 pavardėmis. Tarp jų yra 18 chieagiečių. Iš jų: užmuštų, 4; Mirė nuo žaizdų, 3; mirė aero-plano nelaimėje, 1; pavojingai sužeista, 8; sužeista, laipsnis nežinomas, 1; pražuvo, 1.

BOMBA BUVO DEL TEISĖJO LANDIS.

"Ta bomba buvo padėta teisėjui Landis; galima kad įsai nesėdėjo ant jos", yra žodžiai ištarti Price's salione po numeriu 1101 South State gatvės. Juos ištare negras. Salionininkas tuojaus pašaukė policmoną Michael Hayes, iš South Clark gat. policijos nuovados. Negras nugabentas nuovadon. Jo pavardė nepasakyta.

PAVOGTA POLICMONO DVIRATIS.

Policmonas Thomas Mapire, miestelyje Kenilworth, per du metu prašė, kad jam nupirktų dviratį, idant įsai lengviau galėtų apeiti savo paskirtą distrikta. Dabar jo prašymas išpildytas. Trečiadienio vakare policmonas paliko savo naujai įgytą dviratį prie Chicago & Northwestern stoties. Gi pats inėjo vidun telefonuoti. Kuomet išėjo, dviračio nebebuvo. Policmonas dabar vėl turi vaikščioti per du metu, kol kitos neišprašys.

Dixon, Ill., Šią savaitę Mrs. Charlotte Whipperman iš Dixon apvaikščiojo 100 metų savo amžiaus. Jinai yra geriausioj sveikatoj. Silpnėja tik akys.

IŠ CHICAGOS IR APIELINKĖS KOLONIJŲ.

40 VALANDŲ ATLAIDAI.

Rugsėjo 8 d. Sv. Petro ir Povylo lietuvių parapijoj West Pullman, Ill. prasidės 40 valandų atlydai. Iš Chicago ir W. Pullman atvažiuoti dabar labai lengvas kelias, nes State karai atveža netoli pat bažnyčios. Paėmus State ir 119 karus iš pat miesto į vieną valandą galima atvažiuoti. Iš karo reikia išlipti laukan ant 119 ir Union Ave.

W. PULLMAN, ILL.

Rugpj. 25 d. Sv. Petro ir Povylo parapijoj atsibuvo pirmą Sv. Komunija. 16 bernaičių ir 8 mergaitės pirmą kartą priėmė Viešpatį ir savo širdis. Bažnyčia nepaprastai gražiai buvo papuošta gyvomis gėlėmis. Žmonių taip pat prisirinko labai daug. Bernaičiai buvo pasipuošę naujomis drapanėlėmis, mergaitės — baltais rubeliais su velionais ant galvų ir rutų vainikais. Atėjus mišių laikui, klebonas J. Paškauskas įvedė vaikūnus bažnyčion su uždegtomis žvakėmis rankose. Jaunų mergaičių choras, anoliškais balseliais, užgiedodjo "Ateik Dvasia Švenčiausia". Išpudis buvo mažas, kuomet tie mažutėliai ėjo per bažnyčią. Visų akys buvo į juos atkreiptos ir daugumai matėsi net asaros per skruostus riedant. Klebonas išpudingai pasakė pritaikintą pamokslą, laike kurio visi žmoneliai verkšleno, nes ir jiems prisiminė jų Pirmos Komunijos iškilmingoji diena. Atėjus laikui Sv. Komuniją duoti, poromis vaikūčiai su degančiomis žvakėmis ėjo prie Dievo Stalo, o jaunuolių choras jausmingai giedodjo. Tuo pačiu kartu priėmė Sv. Komuniją vaikūčių tėvai ir broliukai. Po Sv. mišių visi vaikūčiai tapo įrašyti į rožančių ir škapulierius, ir kiekvienam suteikta atminčiai paveikslėlis.

Pasibaigus ceremonijoms, visi nusiėmė paveikslus ir padėkojo klebonui už visos vasaros triusą, ne tik prirengime prie Sv. Komunijos, bet ir kitą mokslą, nes per vasarą buvo reguliariška mokykla, kas sau išsiskirstė.

Ten Buvęs.

IŠ CHICAGO HEIGHTS, ILLINOIS.

Pas mus naujienos kad atsitinka, tai atsitinka. Rugs. 1 d. mūsų bolševikų su menševikais buvo didelis "faktas". Kad pliekės, tai jau pliekės. Vieną dėdės net į ligonbutį turėjo gabenti, nes buvo visas peiliais supjaustytas, su kitais aštuoniais dėdės patys "apsidirbo". Lazdomis apvanoję kožną, susodino į "patrolką" ir girap į belangę. Vargšų iki teismo negali niekas neišimti.

Matot, tai žingsnis prie žemiško bolševikiško "rojaus".

Paukštelis.

Iš BRIDGEPORTO. Vietos socialistai taip ir daboja "Draugo" agentą, kad tas neitų į tuos namus, kur yra nešamos "Naujienos", bet tas agentas lig tyčia ir pataiko užėti į tuos namus. Žiūrėk, ant rytojaus jau į tuos namus ir neša "Draugą". Matydami tai so-

cijalistai piestu stoja ir nežino kas daryti. Mafo kad žmonės susipratimas laipsniškai kyla. Pabuge socialistai andai sušuko: "Drangai! Bus Bridgeporto distrikto "Naujienų" šerinkų susirinkimas. Jame reikės tą "Draugą" agentą pataisyti, nes kitaip mums čia vietos nebus. Mums bus didelis smugis, nes "Draugas" parodys visus mūsų darbelius."

Taip aimanuoja Bridgeporto socialistai, matydami kaip "Draugo" agentas jau vienas negali apsidirbti. Tuojaus reikės kelių pagelbininkų, nes Bridgeporto kolonija yra nemaža.

Dobilėlis.

IŠ S. L. R. K. A. MOKSLEIVIŲ VEIKIMO.

Rugpj. 31 d. Dievo Apveizdos parapijos svetainėje iš Chicago ir apylinkių moksleiviai turėjo susirinkimą. Susirinkimą atidarė kl. P. Juras su malda ir tuojaus pradėta svarstyti moksleivių S-mo reikalai.

Visųpirmą Pr. Juras išdavė raportą iš moksleivių seimo. Pranešė, kad šimet moksleivių seimas labai puikiai pavyko, kad "Moksleivio" redaktorium tapo išrinktas kun. P. Juškaitis, taipgi ir dvasišku vadovu. Raportas su dideliu entuzijizmu tapo priimtas. Ypač daug moksleiviams džiaugsmo buvo, kuomet delegatas pranešė, kad "Moksleivis" ir toliau eis kaip ir ėjo.

Paskui sekė komitetų raportai. Komitetas rengimo vakaro p. A. Peldžius ir S. Bartkus pranešė, kad vakaro reikalai eina geroje tvarkoje. Vakaras atsibuvo rugsėjo 8 d. Strumilių svetainėje, Roselande, Ill.

Paskui prieitā prie klasių: kas sušauks moksleivių susirinkimą laike Kalėdų vakacijų. St. Bėdo kolegijos moksleiviai perstatė p. V. Damašą, kuriam ir pavesta sušaukti moksleivių susirinkimą laike Kalėdų vakacijų.

Susirinkimas šiūomi tapo uždarytas. Malonu pranešti, kad 8-mas moksleivių juo tolin, tuo geryn eina. Galima tikėtis, kad neužilgo mūsų tėvynė Lietuva galės sulaukti gerų veikėjų. Geistina butų, kad mūsų katalikiškoji visuomenė ir toliau neatsisakytų remti moksleivius, o ypač jų rengimus vakarus.

Venis.

PRANEŠIMAI.

IŠ NORTH SIDES.

L. D. S. 20 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioje, 8 d. rugsėjo, tuojaus po pamaldų, Sv. Mykolo parapijos svetainėje, 1644 Wabansia Ave. Šį susirinkimą malonėkite atsilankyti visi nariai ir narės, nes šis susirinkimas bus labai svarbus, kadangi jau delegatas yra sugrįžęs iš seimo. Tai gi kiekvienam bus žingeidu išgirsti kas nors naujo iš mūsų organizacijos natarimų. Taipgi meldžiame, kad visi, kurių mokeskys yra užvilktos, kad atitektumė ir užsimokėtumė. Darbininkai atsiminkime, kad mes patys turime rūpintis savais reikalais.

Kuopos rašt.

IŠ CICERO, ILL.

Pranešimas moksleiviams.

Moksleiviai 16-tos kuopos turės nepaprastą svarbų susirinkimą, šeštadienį, rugsėjo 7 d., 3:30 po piet, Sv. Antano svetainėje. Šį susirinkimą teiksitis visi nariai (es) pributi, nes bus svarbių reikalų dėl apsvartymo,

ERNEST WEINER DRY GOODS

1800 W. 47th kamp. Wood Sts

Mes duodame dvigubas stempas Ketevalga ir Subatomis. Dideliame pasirinkime gaunami, visokie materijalai, Valkams, drabužiai, šlepi ir jekutės.

Plunksnos 55c

Plunksnos 55c

Plunksnos

VYRIŠKU DRAPANU : BARGENAS :

Nauji nešimti, daryti ant užkymo stali ir overkoti, vertė nuo \$20 iki \$50, dabar pardūoda po \$15 ir \$25. Nauji daryti gatavi nuo \$15 iki \$25 stali ir overkoti, nuo \$7.50 iki \$15 dolerių. Pilnas pasirinkimas halis pamuštų overkotų.

Vieni mažai vartoti stali ir overkoti vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir augščiau. Kalės nuo \$1.50 iki \$4.50. Valkų stali nuo \$2.00 iki \$7.50. Valios ir Kaperai.

ATDARA KASDIEŲ Nėdėliomis ir vakarais. S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

taipgi malonėkite užsimokėti mėnesines duokles.

Taipgi yra kviečiami ir tie, kurie dar nepriguli prie mūsų organizacijos. Malonėkite visi prisirašyti, ir vienyti, nes kur vienybė ten ir galybė.

PRANEŠIMAS.

A. C. W. of A. Lietuvių Unijos skyriaus 269 susirinkimas įvyks pėtnyčioj, rugsėjo 6 d., 7:30 val. vakare, Unijos svetainėje, 1579 Milwaukee Ave.

Malonėkite nariai atsilankyti visi, nes daug svarbių dalykų yra svarstymui.

J. Kalainė, sek.

RED CROWN GASOLINE

Užtikrina lengvą pradėjimą, švelnų suskubinimą ir daugiau spēkos myliose ir greitime.

Red Crown Gasoline yra geriausias gazolinas kurs yra išdirbtas automobiliams.

Pripildyk savo tanką su Red Crown. Patėmysi gyvuma, greituma ir spēka savo inžine. Skaitliuok kainą per mylia.

PADARYK ŠIANDIEN

STANDARD OIL COMPANY

(Indiana)

72 W. Adams St.

Chicago, U. S. A.

ERNEST WEINER DRY GOODS

1800 W. 47th kamp. Wood Sts

Mes duodame dvigubas stempas Ketevalga ir Subatomis. Dideliame pasirinkime gaunami, visokie materijalai, Valkams, drabužiai, šlepi ir jekutės.

Plunksnos 55c

Plunksnos 55c

Plunksnos

VYRIŠKU DRAPANU : BARGENAS :

Nauji nešimti, daryti ant užkymo stali ir overkoti, vertė nuo \$20 iki \$50, dabar pardūoda po \$15 ir \$25. Nauji daryti gatavi nuo \$15 iki \$25 stali ir overkoti, nuo \$7.50 iki \$15 dolerių. Pilnas pasirinkimas halis pamuštų overkotų.

Vieni mažai vartoti stali ir overkoti vertės nuo \$25 iki \$35. Dabar \$5 ir augščiau. Kalės nuo \$1.50 iki \$4.50. Valkų stali nuo \$2.00 iki \$7.50. Valios ir Kaperai.

ATDARA KASDIEŲ Nėdėliomis ir vakarais. S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

taipgi malonėkite užsimokėti mėnesines duokles.

Taipgi yra kviečiami ir tie, kurie dar nepriguli prie mūsų organizacijos. Malonėkite visi prisirašyti, ir vienyti, nes kur vienybė ten ir galybė.

PRANEŠIMAS.

A. C. W. of A. Lietuvių Unijos skyriaus 269 susirinkimas įvyks pėtnyčioj, rugsėjo 6 d., 7:30 val. vakare, Unijos svetainėje, 1579 Milwaukee Ave.

Malonėkite nariai atsilankyti visi, nes daug svarbių dalykų yra svarstymui.

J. Kalainė, sek.

Gerb. Dvasiškijai, Seserims Mokytojoms ir Visiems "Draugo" Remėjams

Pranešame linksmą žinią, kad jau išėjo iš spaudos visų seniai laukiamos knygos:

Trumpa seno ir naujo Įstatymo Sv. Istorija, kun. Shusterio A. B. C. Skaitymo Pradžiamokslis, Dalis I.

Su užsakymais kreipkitės

"DRAUGAS" PUB. CO.,

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA AUTOMOBILIŲ TAISYMO (REPAIR SHOP)

Neveikite automobilį pas žydus, čia yra lietuvių experai, ką gali jums patarnauti puikiausiai ir greičiausiai, sutalsome visokius pasigadinimus. Sutalsome ant kello sustojusius, traukiam sulužusius. Reikalė kreipkitės pas mus.

ADAM WIDZEŠ, 3222 S. Halsted St., Tel. Drover 2186

United States Food Administration License No. 06901

BANKES' COFFEE The Best 26 a lb. 19c

Home Blend veikių parduotėjų ir daug krautuvų parduoda tą patį kavą po 26c.

GERIAUSIS SVIESTAS 47c Riešutų Sviestas Labai geras po 30c 0000A Geriausia Bankes sulygine su Bent, kokia, 1/2 ar. 14c DAIRY SVIESTAS 42c

EAST SIDE 1375 Milwaukee av 2054 Milwaukee av 1045 Milwaukee A 2618 W. Madison st. 3320 W. Madison st. 1644 W. Chicago av 1836 Blue Island av 2612 W. North av 1217 So. Halsted st. 1832 So. Halsted st. 1818 W. 15th st. 3100 W. 21st st. SOUTH SIDE 3032 Wentworth av 5427 So. Halsted st. 4728 S. Ashland av. NORTH SIDE 404 W. Division st. 726 W. North av. 2640 Lincoln av. 2344 Lincoln av. 2415 N. Clark st.

PIRKITE KARES TAUPY. MO ŽENKLELIUS (W. S. S.)

PIRKITE

